

Załącznik nr 2 do uchwały nr 246/XLVIII/2018 Rady Gminy Załuski z 1 kwietnia 2018 roku.

Prognoza oddziaływania na środowisko

Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Załuski na lata 2018-2021 z perspektywą do 2025

Autorzy opracowania:

Krzysztof Pietrzak

Julita Dworak

Meritum Competence

ul. Syta 135, 02-987 Warszawa

szkolenia@meritumnet.pl, azbest@meritumnet.pl, audyt@meritumnet.pl

www.szkolenia.meritumnet.pl

Załuski, 2018

Spis treści

1	Wstęp	5
2	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	5
3	Podstawa prawna opracowania	8
4	Zakres opracowania	8
5	Zawartość i główne cele Programu oraz jego powiązania z innymi dokumentami	9
6	Metody zastosowane przy sporządzaniu <i>Prognozy</i>	11
7	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	11
8	Informacja o przewidywanym oddziaływaniu transgranicznym.....	12
9	Stan środowiska obszaru objętego <i>Programem</i>	12
9.1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	12
9.2	Zagrożenia hałasem	15
9.3	Pola elektromagnetyczne	17
9.4	Gospodarowanie wodami.....	18
9.4.1	Wody powierzchniowe	18
9.4.2	Zagrożenie powodziowe.....	19
9.4.3	Wody podziemne	19
9.5	Gospodarka wodno-ściekowa	20
9.6	Zasoby geologiczne	22
9.7	Gleby.....	23
9.8	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	23
9.9	Zasoby przyrodnicze	24
9.9.1	Lasy i łowiectwo	24
9.9.2	Formy ochrony przyrody	25
9.10	Zagrożenia poważnymi awariami	26

10	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	27
11	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	27
12	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w <i>Programie</i>	41
13	Spis tabel	42
14	Spis rysunków.....	42
15	Spis wykresów	42

1 Wstęp

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko (dalej: *Prognozy*) jest *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Załuski na lata 2018-2021 z perspektywą do 2025.* (dalej: *Program*). Konieczność opracowania *Prognozy* wynika z faktu, że w *Programie* przewidziano do realizacji przedsięwzięcia, które zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71) zaliczane do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z powyższym, zgodnie z art. 46 pkt 2 ustawy z dnia 3 października z 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.), stwierdzono konieczność opracowania niniejszej *Prognozy*.

2 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Podstawą prawną wykonania *Prognozy* jest art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października z 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.).

Zakres *Prognozy* wynika z art. 51 ust. 2 ww. ustawy i został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Warszawie.

Przedmiotem opracowania niniejszej *Prognozy* jest Program Ochrony Środowiska dla Gminy Załuski na lata 2018-2021 z perspektywą do 2025. Ww. dokument jest dokumentem strategicznym, w którym wyznaczono cele (m.in. poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery), wynikające m.in. z poniższych dokumentów: Strategia „Europa 2020”, Strategia Unii Europejskiej w zakresie przystosowania się do zmian klimatu, Dyrektywa 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (CAFE – Clean Air For Europe), VII Program Środowiskowy, Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Strategia Rozwoju Kraju 2020, Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko, perspektywa do 2020 r., Polityka Energetyczna Polski do 2030 r., Strategia Rozwoju

Transportu do 2020 roku, Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku, Program Ochrony Środowiska województwa mazowieckiego do 2022 r., Program ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w których został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu.

Gmina Załuski jest gminą wiejską, o powierzchni 108 km² położoną w południowo-wschodniej części powiatu płońskiego. Gmina zamieszkiwana jest przez 5710 osoby (*GUS, 2016*).

Według prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Warszawie monitoringu jakości powietrza, na terenie strefy mazowieckiej obejmującej swoim zasięgiem gminę Załuski, zostały przekroczone dopuszczalne wartości jakości powietrza w przypadku: benzo(a)pirenu, pyłu PM_{2,5}, pyłu PM₁₀ oraz ozonu. Szczególnie duże nasilenie przekroczeń obserwowane jest w sezonie grzewczym.

Na terenie gminy Załuski głównym źródłem hałasu jest droga krajowa nr 7 przebiegająca przez centralną część gminy. Hałas emitowany przez zakłady produkcyjne i usługowe ma charakter lokalny. Ponadto źródło hałasu mogą stanowić pracujące okresowo maszyny rolnicze. Z wyników przeprowadzonych przez GDDKiA wynika, że najwięcej mieszkańców gminy narażona jest na hałas w przedziale 55-60 dB.

Na terenie gminy źródłami promieniowania elektromagnetycznego są m.in. stacje bazowe telefonii komórkowej i linie energetyczne. Z przeprowadzonych przez WIOŚ pomiarów poziomów pola elektromagnetycznego wynika, że na terenie województwa mazowieckiego nie zostały przekroczone dopuszczalne normy PEM.

Teren gminy Załuski pokryty jest siecią rzek, strumieni i rowów melioracyjnych. Największym ciekim gminy jest rzeka Naruszewka stanowiąca dopływ rzeki Wkry. W latach 2010-2015 monitoring JCW nie był prowadzony. Wody podziemne gminy stanowią JCWPd 48 oraz JCWPd 49, których stan ilościowy i chemiczny określono jako dobry. Źródłem zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w gminie są czynniki antropogeniczne pochodzące z sektora gospodarczo-bytowego.

Dzięki istniejącej na terenie gminy sieci wodociągowej niemal 100 % mieszkańców ma dostęp do wody dobrej jakości. Gmina Załuski nie jest skanalizowana.

Zasoby geologiczne w gminie Załuski obejmują 8 udokumentowanych złóż kopalin – piasków i żwirów o różnym stanie zagospodarowania złoża.

Gleby na terenie gminy zaliczane są do gleb o dobrej przydatności do produkcji rolniczej. Znaczna część gminy stanowią gleby IV klasy bonitacyjnej wykształcone na piaskach i glinach.

System gospodarki odpadami na terenie gminy Załuski stale się rozwija i podlega ciągłemu ulepszeniu. W 2016 roku selektywną zbiórkę odpadów zadeklarowało 23 % mieszkańców, co doprowadziło do osiągnięcia przez gminę wymogów dotyczących poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Z terenu gminy systematycznie usuwane są wyroby zawierające azbest.

Lesistość gminy Załuski wynosi zaledwie 8,3%. Gatunkiem dominującym w drzewostanie jest sosna modrzew oraz dąb. W obrębie gminy znajdują się 2 obszary chronionego krajobrazu (Naruszewski oraz Krysko-Joniecki). Ponadto na terenie gminy znajdują się 3 użytki ekologiczne oraz 7 pomników przyrody.

W gminie Załuski ryzyko wystąpienia poważnych awarii związane jest z transportem drogowy substancji niebezpiecznych (paliw płynnych), wycieków substancji ropopochodnych oraz wyciekami azotu z zakładów mięsnych zlokalizowanych na terenie gminy.

Głównymi elementami środowiska, na który wpływ ma realizacja Programu Ochrony Środowiska dla gminy Załuski na lata 2018-2021 z perspektywą do 2025, są jakość powietrza atmosferycznego oraz wód podziemnych i powierzchniowych.

W ramach realizacji wyznaczonych w dokumencie celów zaplanowano szereg zadań z perspektywą do 2025 mających na celu.:

- Poprawę jakości powietrza;
- Poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych;
- Ograniczenie negatywnego oddziaływania wyrobów azbestowych na zdrowie mieszkańców;
- Utrzymanie terenów zieleni miejskiej;

- Zwiększanie świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska.

Przeprowadzona w *Prognozie* analiza zadań ujętych w *Programie* pod kątem możliwości ich oddziaływania na środowisko oraz obszary Natura 2000 wykazała, iż oddziaływania negatywne mogą wystąpić jedynie na etapie realizacji zadań (co będzie następstwem m.in. użycia sprzętu budowlanego, transportu materiałów budowlanych i wykonywania prac ziemnych) oraz będą mieć charakter lokalny, krótkotrwały i odwracalny. Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań skumulowanych oraz oddziaływań o zasięgu transgranicznym. Ocena skutków realizacji Programu Ochrony Środowiska będzie prowadzona w oparciu o zmiany wartości wskaźników, takich jak m.in.: długość wybudowanych/remontowanych dróg, liczba zmodernizowanych kotłowni, długość wybudowanej sieci wodociągowej, masa usuniętych wyrobów azbestowych.

3 Podstawa prawna opracowania

Podstawą prawną wykonania Prognozy jest art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.).

4 Zakres opracowania

Zakres *Prognozy* wynika z art. 51 ust. 2 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* i został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo z dnia 9 grudnia 2017 r., znak:WOOŚ-III.411.430.2017.JD) oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Warszawie (pismo z dnia 20 listopada 2017 r., znak: ZS.9022.1834.2017PA).

5 Zawartość i główne cele Programu oraz jego powiązania z innymi dokumentami.

Celami realizacji programu ochrony środowiska jest poprawa stanu i ochrona środowiska, w szczególności:

- Poprawa jakości powietrza;
- Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych;
- Ograniczenie negatywnego oddziaływania wyrobów azbestowych na zdrowie mieszkańców;
- Utrzymanie terenów zieleni miejskiej;
- Zwiększanie świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska.

przy jednoczesnym zapewnieniu rozwoju społeczno-gospodarczego.

Niniejszy dokument spójny jest z celami oraz kierunkami interwencji ujętych m. in. w następujących dokumentach strategicznych:

Dokumenty strategiczne na poziomie europejskim:

- Strategia „Europa 2020” –ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 20 %, zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych o 20 % (dla Polski 15 %), zwiększenie efektywności energetycznej o 20 %.
- Strategia Unii Europejskiej w zakresie przystosowania się do zmian klimatu, rozwój infrastruktury odpornej na zmiany klimatu
- Dyrektywa 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (CAFE – Clean Air For Europe).–poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń.
- Europejska Konwencja Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. z 2006 r. nr 14 poz. 98,)– ochrona krajobrazu poprzez odpowiednie, zarządzanie oraz planowanie przestrzenne.
- VII Program Środowiskowy. powstrzymanie zmian klimatu,– ochrona przyrody i bioróżnorodności, zapewnienie jakości środowiska odpowiedniej dla zdrowia ludzi.

Dokumenty strategiczne na poziomie krajowym:

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju, Polska 2030, rozwój gospodarki.
- Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Strategia Rozwoju Kraju 2020– efektywne wykorzystanie paliw i energii przez poszczególne sektory gospodarki, zwiększenie wykorzystania urządzeń i technologii energooszczędnych oraz opartych na odnawialnych źródłach energii.
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030–poprawa infrastruktury transportowej.
- Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko, perspektywa do 2020 r.–zrównoważone gospodarowanie zasobami, poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji, poprawa efektywności energetycznej.
- Polityka Energetyczna Polski do 2030 r.– poprawa efektywności energetycznej.
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu, do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 –dążenie do zrównoważonego rozwoju, efektywne funkcjonowanie gospodarki; poprawa jakości środowiska oraz warunków życia mieszkańców.
- Strategia Rozwoju Transportu do 2020 roku–poprawa infrastruktury transportowej.

Dokumenty strategiczne na poziomie regionalnym i lokalnym:

- Strategia rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku– rozwój obszarów wiejskich, rozwój infrastruktury transportowej, zwiększenie pewności dostaw wody oraz poprawy jej jakości.
- Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego do 2022 r. – spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza oraz standardów emisyjnych z instalacji, wymaganych przepisami prawa, prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno- ściekowej.
- Program ochrony powietrza dla stref województwa mazowieckiego, w których został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu – ograniczenie poziomu zanieczyszczeń co najmniej do poziomów

dopuszczalnych i odcelowych, szczególnie w kwestii PM10 i B(a)P, przywrócenie naruszonych standardów powietrza.

6 Metody zastosowane przy sporządzaniu *Prognozy*

Procedura tworzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko była sporządzana równoległe do realizacji dokumentu podstawowego - Programu Ochrony Środowiska.

Prognozę wykonano w oparciu o przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Dokonano w niej analizy oddziaływań na środowisko przewidzianych do realizacji w programie ochrony środowiska zadań w oparciu o dane literaturowe oraz ustalenia własne, które zestawiono z lokalnymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Wyniki analizy, w podziale na poszczególne komponenty środowiska, zostały zestawione w tabeli, zawierającej informacje (wraz z uzasadnieniem) o przewidywanym sposobie oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko.

7 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Aby realizacja zadań zawartych w *Programie* przebiegała zgodnie z założonym harmonogramem, niezbędne jest prowadzenie monitoringu oraz ewaluacji ich wykonania.

Celem monitoringu jest ocena realizacji wskazanych w *Programie* zadań, w tym:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizę przyczyn rozbieżności.

Monitoring skutków realizacji zadań będzie prowadzony w oparciu o wskaźniki obrazujące zmianę stanu środowiska na terenie gminy (**tabela nr 13 w *Programie***) oraz dane dotyczące stanu realizacji zadań ujętych w *Programie*. Jeżeli w wyniku analizy okaże się, że istnieją rozbieżności pomiędzy stopniem realizacji *Programu*, a jego założeniami, zostaną

podjęte czynności mające na celu wyjaśnienie przyczyn rozbieżności oraz określenie działań korygujących.

Wójt Gminy Załuski będzie, zgodnie z art. 18 ust 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. *Prawo ochrony środowiska*, będzie sporządzał co 2 lata raporty z wykonania *POŚ*, które zostaną przedstawione Radzie Gminy Załuski, a następnie przekazane Zarządowi Powiatu Płońskiego.

8 Informacja o przewidywanym oddziaływaniu transgranicznym

Program nie przewiduje realizacji zadań, które miałyby oddziaływanie transgraniczne.

9 Stan środowiska obszaru objętego *Programem*

9.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

Gmina Załuski według regionalizacji klimatycznej Polski położona jest w dzielnicy agroklimatycznej Krainy Wielkich Dolin. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,3°C. Średnia temperatura najcieplejszego miesiąca wynosi 17,3 °C, a najzimniejszego -3,7 °C¹.

Obszar klimatyczny gminy Załuski charakteryzuje się najmniejszym w Polsce średnim opadem rocznym, około 500 mm, co ma istotny wpływ na zasoby wodne w glebie, wilgotność powietrza i wymywanie zanieczyszczeń. Okres wegetacyjny jest stosunkowo długi wynosi średnio 210 dni. W gminie dominują wiatry zachodnie i południowo-zachodnie, których zmienność obserwowana jest w zależności od pory roku. Średnia prędkość wiatru wynosi 3,9-6,4 m/s². Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio 50-60 dni w roku.

Zgodnie z art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2017 poz. 519 z późn. zm.) wojewódzki inspektor ochrony środowiska co roku dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w poszczególnych strefach za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie.

W województwie mazowieckim klasyfikację wykonano w 4 strefach:

- aglomeracji warszawskiej,
- mieście Płock,
- mieście Radom,

¹ Program Ochrony Środowiska dla gminy Załuski na lata 2012-2015 z perspektywą do 2019 roku

² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Załuski.

- strefie mazowieckiej.

Rysunek 1 Podział województwa mazowieckiego na strefy

Źródło: WIOŚ Warszawa

Ocenę przeprowadzono oddzielnie dla każdego zanieczyszczenia z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów:

1. Ze względu na ochronę zdrowia ludzi, dla substancji: benzen, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, ozon troposferyczny, tlenek węgla, pył PM₁₀, pył PM_{2.5} oraz kadm, nikiel, ołów, arsen i benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM₁₀.

2. Ze względu na ochronę roślin dla substancji: dwutlenek siarki, tlenki azotu, ozon troposferyczny.

Oznaczenie klas przyjęto wg. instrukcji GIOŚ i kodowania stosowanego w raportowaniu wyników do Europejskiej Agencji Środowiska:

- A - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych

- A1 – oznaczenie strefy pod kątem pyłu zawieszzonego PM2.5, w przypadku osiągnięcia poziomu określonego dla fazy II tj. 20 µg/m³
- C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy.
- D1 – jeżeli stężenie zanieczyszczenia ozonem troposferycznym na terenie strefy nie przekracza poziomu celu długoterminowego.
- D2 – jeżeli stężenia zanieczyszczenia ozonem troposferycznym na terenie strefy przekracza poziom celu długoterminowego.

Tabela 1. Klasyfikacja strefy z uwzględnieniem kryteriów określanych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													
		SO ₂	NO ₂	CO	BaP ³⁾	C ₆ H ₆	Pb ³⁾	As ³⁾	Ni ³⁾	Cd ³⁾	PM10	PM _{2,5} ¹⁾	PM _{2,5} ²⁾	O ₃ ³⁾	O ₃ ⁴⁾
strefa mazowiecka	PL1404	A	A	A	C	A	A	A	A	A	C	C	C1	C	D1

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim w 2016 roku

Z danych zestawionych w powyższej tabeli wynika, iż poziomy stężenie pyłu PM10, PM2,5 oraz benzo(a)piranu kształtowały się powyżej poziomu dopuszczalnego, co zadecydowało o klasyfikacji wynikowej C dla tych zanieczyszczeń. Ozon zaklasyfikowany został do klasy D1.

Tabela 2. Klasyfikacja strefy z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy			
		SO ₂	NO _x	O ₃ ³⁾	O ₃ ⁴⁾
Strefa mazowiecka	PL1404	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim w 2016 roku

¹⁾ wg poziomu dopuszczalnego faza I,

²⁾ wg poziomu dopuszczalnego faza II,

³⁾ wg poziomu docelowego,

⁴⁾ wg poziomu celu długoterminowego.

Tabela 3. Wyniki modelowania matematycznego imisji dla gminy Załuski dla wybranych zanieczyszczeń

Gmina	Uśrednione wartości (rok)			
	PM10	PM2,5	B(a)P	NO ₂
Załuski	20,6	15,9	1,2	9,9

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim w 2016 rok

Jednym z największych źródeł zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy Załuski jest emisja powierzchniowa (tzw. „niska emisja”), czyli emisja pochodząca ze źródeł o wysokości nieprzekraczającej kilkunastu metrów wysokości. Elementem składowym „niskiej emisji” są zanieczyszczenia emitowane podczas ogrzewania budynków mieszkalnych. Do źródeł niskiej emisji należy zaliczyć przede wszystkim indywidualne posesje, w których głównym źródłem energii jest węgiel.

Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego spowodowane jest także ruchem drogowym na poszczególnych trasach komunikacyjnych. Wielkość emisji ze źródeł komunikacyjnych zależy jest od ilości i rodzaju samochodów oraz rodzaju stosowanego paliwa jak również od procesów związanych ze zużyciem opon, hamulców a także ścierania nawierzchni dróg. Ponadto zanieczyszczenia na terenie gminy emitowane są do atmosfery w wyniku działalności rolniczej i gospodarczej.

9.2 Zagrożenia hałasem

Hałas pochodzenia antropogenicznego, dzieli się w zależności od sposobu powstawania, na hałas komunikacyjny i przemysłowy.

Hałas przemysłowy jest to hałas powstający przez źródła zlokalizowane wewnątrz i na zewnątrz obiektów budowlanych różnego typu. Bywa on najczęstszą przyczyną skarg ludności. Wynika to między innymi z faktu, że hałas tego typu mają najczęściej charakter ciągły, często o bardzo dokuczliwym brzmieniu. Największymi źródłami są zakłady przemysłowe, wytwórcze i rzemieślnicze.

Hałas komunikacyjny pochodzi od środków transportu lotniczego, kolejowego i drogowego. Szczególnie narażone na hałas komunikacyjny są tereny znajdujące się w pobliżu większych tras komunikacyjnych – drogi krajowej nr 7 oraz droga wojewódzkiej 571. Wynika to z dużej dynamiki wzrostu ilości środków transportu, zwłaszcza pojazdów samochodowych notowanego w ostatnich latach oraz wzmożonego ruchu tranzytowego (towarowego i osobowego) w komunikacji międzynarodowej.

W gminie Załuski największe potencjalne zagrożenie hałasem występuje wzdłuż drogi krajowej nr 7 oraz drogi wojewódzkiej nr 571, obsługujących ruch ponadregionalny i regionalny.

Monitoring hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu płońskiego prowadzony był w 2010 roku przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA). Monitorowaniem objęta została głównie droga krajowa nr 7 (tabela 4).

Tabela 4. Liczba osób, lokali mieszkalnych oraz powierzchni zagrożonych hałasem w powiecie płońskim dla wskaźnika L_N

Poziom dźwięku w środowisku	Wskaźnik L_N				
	50 - 55 dB	55 - 60 dB	60 - 65 dB	65 - 70 dB	> 70 dB
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [ha]	2742,9	1584,1	766,2	400,4	338,9
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [szt.]	1300	516	287	208	46
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [szt.]	3925	1635	1022	685	154

Źródło: GDDKiA

Tabela 5. Liczba osób, lokali mieszkalnych oraz powierzchni zagrożonych hałasem w powiecie płońskim dla wskaźnika L_{DWN}

Poziom dźwięku w środowisku	Wskaźnik L_{DWN}				
	55 - 60 dB	60 - 65 dB	66 - 70 dB	70 - 75 dB	> 75 dB
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [ha]	2996	1941,3	944,5	478,9	422,7
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [szt.]	1679	665	298	262	82
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [szt.]	5057	2051	1027	907	269

Źródło: GDDKiA

- L_{DWN} - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 18:00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18:00 do godz. 22:00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00);
- L_N - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00).

Tabela 6. Dopuszczalne normy hałasu w środowisku wyrażone L_{DWN} i L_N

Rodzaj terenu	Dopuszczalna wartość	
	L_{DWN}	L_N
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego	60	50

Źródło: Rozporządzenie Ministra z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Z przeprowadzonych analiz wynika, że na terenie gminy występują przekroczenia dopuszczalnych wartości wskaźnika L_{DWN} i L_N . Należy spodziewać się, że w najbliższych latach natężenie ruchu kołowego (w tym maszyn rolniczych) będzie wzrastać, co przyczyni się do zwiększenia natężenia hałasu w sąsiedztwie tych szlaków.

9.3 Pola elektromagnetyczne

Zgodnie z art. 123 i 124 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Warszawie w ramach państwowego monitoringu środowiska prowadzi okresowe badania kontrolne poziomów pól elektromagnetycznych. Z przeprowadzonych w 2016 roku pomiarów PEM na terenie województwa mazowieckiego wynika, że największa ilość pomiarów (około 90%) wykazuje wartości poniżej 1 V/m i jest znacząco niższa od poziomu dopuszczalnego (7 V/m). Pomiary wykonywane na terenie województwa mazowieckiego nie wykazały przekroczeń w miejscach dostępnych dla ludności, czy też przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.³

Do najważniejszych źródeł promieniowania należą:

- stacje i linie energetyczne,
- nadajniki radiowe i telewizyjne oraz CB-radio i radiostacje amatorskie,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- wojskowe i cywilne urządzenia radionawigacji i radiolokacji,
- urządzenia powszechnego użytku: kuchenki mikrofalowe, monitory, aparaty komórkowe itp.

³ Stan środowiska w województwie mazowieckim w 2015 roku

9.4 Gospodarowanie wodami

9.4.1 Wody powierzchniowe

Teren gminy Załuski położony jest w dorzeczu środkowej Wisły. Pokryty jest siecią rzek, strumieni i rowów melioracyjnych. Największym ciekim w granicach gminy jest rzeka Naruszewka, przepływająca przez północną część gminy, stanowiąca prawobrzeżny dopływ rzeki Wkry. W środkowej części gminy obszary źródliskowej ma rzeka Suchodółka oraz jej bezimienny dopływ.

W rejonie miejscowości: Smulska, Sadowiec, Gostolin i Złotopolice występują niewielkie zbiorniki wodne pochodzenia naturalnego, wypełniające dna zagłębień wytopiskowych. Są to płytkie zbiorniki zarastające, o mulistym i grząskim dnie. Na terenie gminy Załuski występują również zbiorniki wodne pochodzenia antropogenicznego w Szczytnie i Kroczewie, powstałe na skutek spiętrzenia wód w rzekach⁴.

Gmina położona jest w zasięgu zlewni JCW:

- RW20001727129 – Struga spod Strzembowa;
- RW2000172689949– Suchodółka;
- RW200017268949 –Naruszewka;
- RW200023268992–Ciek okresowy z Wilamy;
- RW2000212739– Wisła od Narwi do Zbiornika Włocławek;

⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Załuski

Rysunek 2. Wody powierzchniowe na terenie gminy Załuski

Źródło: Opracowanie własne

W latach 2010-2015 monitoring JCW obejmujących zasięgiem gminę Załuski nie był prowadzony.

9.4.2 Zagrożenie powodziowe

Na terenie gminy Załuski nie istnieje ryzyko wystąpienia powodzi.

9.4.3 Wody podziemne

Gmina Załuski położona jest w zasięgu JCWPd 48 oraz JCWPd 49 w regionie Środkowej Wisły.

Na obszarze JCWPd 48 wyróżnia się 3 poziomy wodonośne. Poziomy zasilane są na drodze infiltracji opadów atmosferycznych lub w przypadku poziomów głębszych poprzez przesączanie z wyżej leżących warstw i poziomów oraz dopływu wód z obszaru niecki

mazowieckiej. Zasoby wód podziemnych dostępnych do zagospodarowania wynoszą 187110 m³/d. Stan ilościowy i chemiczny określony został w 2012 roku jako dobry.

JCWPD 49 składa się z 2 poziomów wodonośnych. Poziom wyższy, będący głównym poziomem użytkowania zasilany jest bezpośrednio z poziomu powierzchniowego poprzez przesączanie wód infiltracyjnych przez osady półprzepuszczalne lub bezpośrednio przez opady atmosferyczne. Zasoby wód podziemnych dostępnych do zagospodarowania wynoszą 259600 m³/d. Stopień ich wykorzystania wynosi 24,2 %. Stan ilościowy i chemiczny określony został w 2012 roku jako dobry.

Obszar gminy leży w zasięgu GZWP 215- Subniecka Warszawska.

9.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Na terenie gminy brak jest sieci kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej, która zaspokajałaby potrzeby mieszkańców w zakresie odprowadzania ścieków. Charakterystyka sieci wodociągowej, została przedstawiona w tabeli 8. Długość sieci wodociągowej wynosi 201,4 km z liczbą czynnych przyłączy wodociągowych równą 1659 sztuk, korzysta z niej 99,9 % mieszkańców gminy. Dostęp do sieci wodociągowej zapewnia mieszkańcom gminy dostęp do wody spełniającej normy sanitarne.

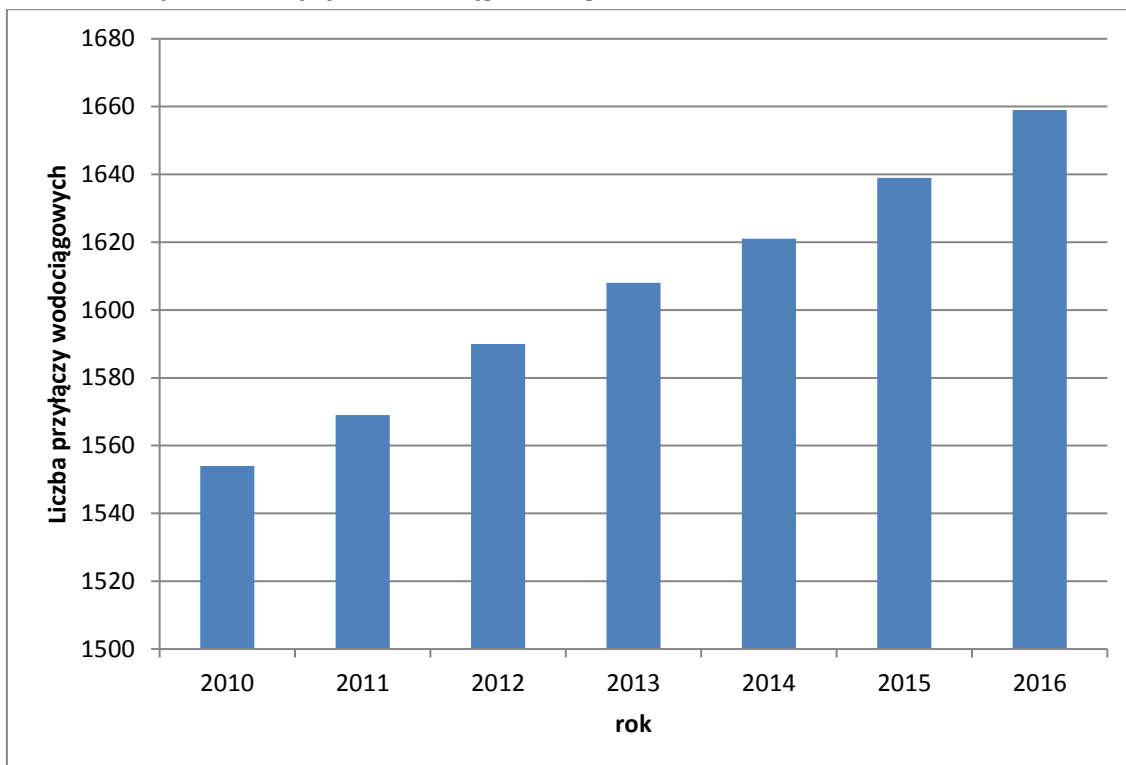
Z danych zawartych w tabeli 8 wynika, że zużycie wody w gminie na jednego mieszkańca jest nieznacznie wyższe niż średnia dla powiatu płońskiego i wynosi 37,9 m³/mieszkańca. Z sieci wodociągowej korzysta 5712 mieszkańców. Rozbudowa sieci wodociągowej istotnie podnosi jakość życia mieszkańców poprzez zapewnienie ciągłości dostaw wody spełniającej wszelkie normy sanitarne, co z pewnością pozytywnie wpływa na stan zdrowia użytkowników sieci.

Tabela 7. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Załuski w 2015 roku.

Jednostka terytorialna	Sieć wodociągowa			
	Długość czynnej sieci rozdzielczej (km)	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca
powiat płoński	1957,7	80668	91,4	37,6
gmina Załuski	201,4	5712	99,9	37,9

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Wykres 1. Przyłącza wodociągowe w gminie Załuski w latach 2010 - 2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zakład Usług Wodnych dla Potrzeb Rolnictwa w Mławie posiada pozwolenia wodnoprawne udzielone przez Starostwo Powiatowe w Płońsku na:

- Pobór wód podziemnych z ujęcia gminnego składającego się ze studni nr 2 i nr 3 na terenie działki o nr ewidencyjnym 350/2 w miejscowości Szczytno w ilościach:
 - $Q_{\text{śrd}} = 758 \text{ m}^3/\text{d}$
 - $Q_{\text{maxd}} = 1062 \text{ m}^3/\text{d}$
 - $Q_{\text{maxh}} = 30 \text{ m}^3/\text{h}$ – dla studni nr 2
 - $Q_{\text{maxh}} = 25 \text{ m}^3/\text{h}$ – dla studni nr 3
- Odprowadzanie do rzeki Naruszewki oczyszczonych wód popłucznych ze stacji uzdatniania wody zlokalizowanej na działce o numerze ewidencyjnym 350/2 w miejscowości Szczytno w ilości $7,5 \text{ m}^3/\text{dobę}$.

Ponadto ścieki stanowiące wody popłuczne z płukania filtrów, oczyszczane w odstojniku wód popłucznych nie mogą przekraczać następujących wartości:

- Zawiesina ogólna – 35 mg/l ;
- Żelazo ogólne – do 10 mg Fe/l .

Na terenie gminy liczba zbiorników bezodpływowych (612 szt.) utrzymuje się na stałym poziomie. Obserwowany jest wzrost liczby przydomowych oczyszczalni ścieków (323 szt.).

9.6 Zasoby geologiczne

Na terenie gminy Załuski zlokalizowane jest 8 złóż piasków i żwirów. Ich lokalizację oraz sposób zagospodarowania złoża przedstawia tabela 9.

Tabela 8. Złóża kopalin na terenie gminy Załuski

Kopalina	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby geologiczne bilansowe [tyś. ton]
Piaski i żwiry	Przyborowice II	Złoże, którego wydobycie zostało zaniechane	228
	Przyborowice IV	Złoże zagospodarowane eksploatowane okresowo,	60
	Przyborowice V	Złoże, którego wydobycie zostało zaniechane	20
	Przyborowice VI	Złoże, którego wydobycie zostało zaniechane	59
	Przyborowice VII	Złoże, którego wydobycie zostało zaniechane	195
	Przyborowice VIII	Złoże, którego wydobycie zostało zaniechane	74
	Karolinowo	Złoże eksploatowane	3968
	Szczytno	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	2079

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny, Bilans Zasobów Złóż kopalin w Polsce – wg stanu na 31.12.2016 r.

Koncesję na wydobycie kruszywa naturalnego posiada P.P.H.U KASTOM⁵. Możliwość wydobycia złóż bez koncesji na potrzeby własne osoby fizycznej, z nieruchomości stanowiących jej własność lub będącej w jej użytkowaniu wieczystym, bez prawa rozporządzenia, w tym sprzedaży wydobytej kopaliny, jeżeli jednocześnie wydobycie: nie będzie większe niż 10 m³/rok, będzie wykonywane bez użycia środków strzałowych oraz nie naruszy przeznaczenia nieruchomości⁶.

⁵ Program Ochrony Środowiska dla gminy Załuski na lata 2012-2015 z perspektywą do 2019 roku

⁶ Okręgowy Urząd Górniczy w Warszawie

9.7 Gleby

Typologia gleb na terenie gminy Załuski jest zróżnicowana. Część północna odznacza się przewagą gleb brunatnych wylugowanych na piaskach gliniastych i glinach lekkich. W części wschodniej i południowej dominują gleby brunatne na piaskach luźnych i piaskach gliniastych oraz gleby pseudobielicowe na piaskach gliniastych. W części zachodniej występują gleby brunatne wylugowane wytworzone z piasków średnich i pyłów oraz gleby bielicowe i pseudobielicowe na pyłach i piaskach gliniastych.

W dolinie rzeki Naruszewki i jej dopływach oraz innych zagłębieniach występują gleby typu mady, czarne ziemie zdegradowane wytworzone na pyłach lub piaskach gliniastych a także gleby mułowo- torfowe podścielone piaskiem luźnym, pyłem lub gliną⁷.

Na terenie gminy przeważają gleby IV klasy bonitacyjne, stanowiące około 43% użytków rolnych, grunty III klasy bonitacyjnej stanowią 18% gleb użytkowanych rolniczo.

9.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

W 2016 roku na terenie gminy odebrane zostało 1318,265 Mg odpadów nieulegających biodegradacji, w tym 1088,95 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz 12,61 Mg komunalnych odpadów ulegających biodegradacji. Selektywną zbiórkę odpadów zadeklarowało 23% mieszkańców.

Rodzaj i masę odebranych z terenu gminy odpadów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Rodzaj i masa odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Załuski

Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych ⁸⁾ [Mg]
Masa odebranych odpadów komunalnych	
Szkło	35,52
Tworzywa sztuczne	25,83
Niesegregowane odpady komunalne	1088,95
Odpady wielkogabarytowe	28,72
Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,001
Oleje i tłuszcze	0,04
Farby, tusze, farby drukarskie	0,032
Lampy fluorescencyjne	0,002
Baterie i akumulatory	0,01
Zużyty sprzęt elektroniczny	6,12

⁷ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Załuski.

Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych ⁸⁾ [Mg]
Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego	102,94
Inne odpady nie ulegające biodegradacji	30,1
Suma	1318,265
Masa odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	
Papier i tektura	12,61
Suma	12,61

Źródło: Roczna analiza gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Załuski

Poziom recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych, i szkła w 2016 roku wynosił 20,48%. – poziom osiągnięty

Osiągnięty przez gminę Załuski poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w 2016 roku wyniósł 100%⁸.

Selektywna zbiórka odpadów na terenie gminy odbywa się poprzez Mobilny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

9.9 Zasoby przyrodnicze

9.9.1 Lasy i łowiectwo

Lesistość gminy Załuski wynosi zaledwie 8,3 %. Nadleśnictwo Płońsk, na terenie którego znajduje się gmina Załuski podlega pod Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Warszawie. Dominującym typem siedliskowym w nadleśnictwie są drzewostany liściaste i mieszane. W drzewostanie najczęściej spotykanymi gatunkami są sosna oraz modrzew (56%) oraz dąb (15%). Pozostałe gatunki to m.in. brzoza, klon, wiąz, jesion, olcha czy świerk. Średni wiek drzewostanów w nadleśnictwie wynosi 57 lat.

Lasy nadleśnictwa Płońsk użytkowane są głównie gospodarczo, rocznie w nadleśnictwie Płońsk pozyskuje się około 62 tys. m³ drewna pochodzącego z cięć rębnych, pielęgnacyjnych oraz niezaplanowanych, będących konsekwencją wystąpienia klęsk żywiołowych.

⁸ Roczna analiza gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Załuski

Nadleśnictwo podzielone jest na 27 okręgów łowieckich⁹. Gatunki zwierząt łownych występujących na terenie nadleśnictwa to m.in.: łosie, jelenie, daniele, sarny oraz dziki. Ponadto w lasach nadleśnictwa spotkać można zwierzęta drobne takie jak: lisy, jenoty, borsuki, kuny, norki amerykańskie, zające szaraki i wiele innych.

9.9.2 Formy ochrony przyrody

W obrębie gminy Załuski znajduje się 3347,3 ha obszarów chronionych, co stanowi około 30% ogólnej powierzchni gminy.

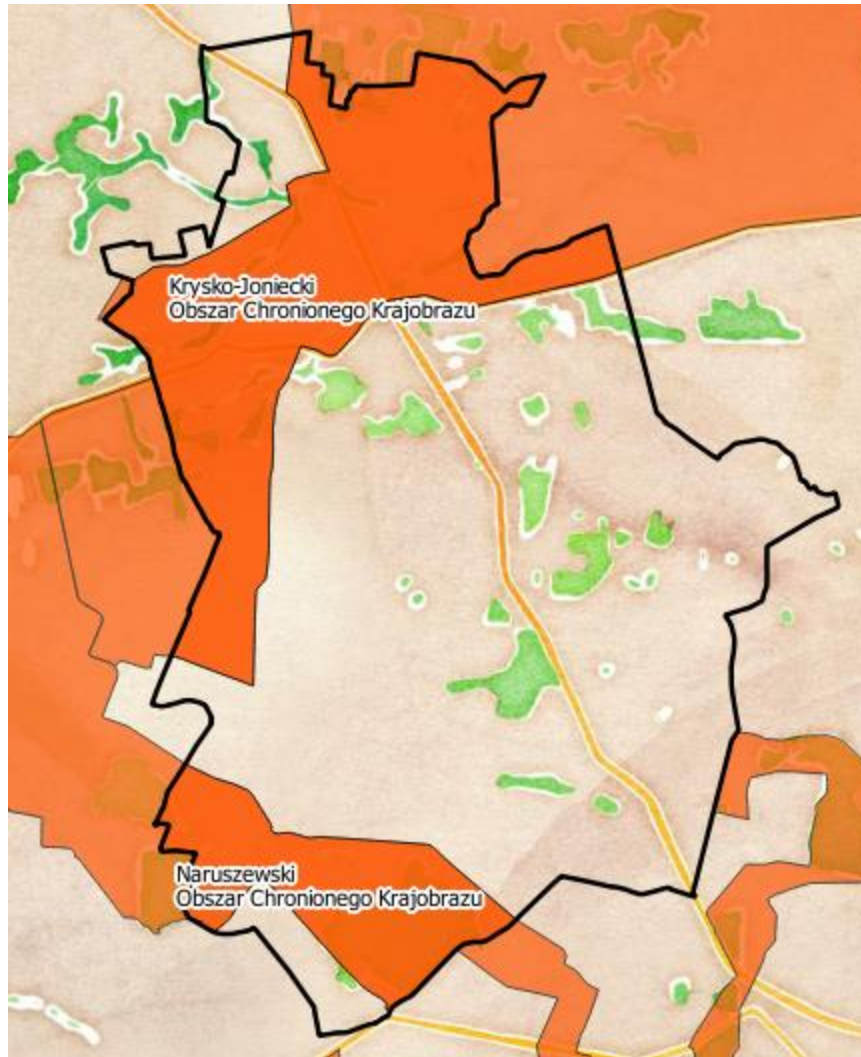
Gmina Załuski położona jest w zasięgu dwóch Obszarów Chronionego Krajobrazu:

- **Naruszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu** (Uchwała Nr 59/X/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Ciechanowie z dnia 23 kwietnia 1990 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa ciechanowskiego) – o łącznej powierzchni 7030,2ha. Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje atrakcyjny krajobrazowo fragment Wysoczyzny Ciechanowskiej od Nasielska do Pułtuska, z ostańcami wzgórz morenowych i kemowych, obszarami leśnymi i bagiennymi.
- **Krysko-Joniecki Obszaru Chronionego Krajobrazu** (Uchwała Nr 59/X/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Ciechanowie z dnia 23 kwietnia 1990 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa ciechanowskiego) – 9203,4 ha. Krysko-Joniecki Obszar Chronionego Krajobrazu położony jest na terenie Wysoczyzny Płońskiej. Jest to morenowa równina urozmaicona łańcuchem wzgórz morenowych i kemowych o wysokości do 100 m n.p.m. o charakterze typowo rolniczym, z niewielkimi powierzchniami leśnymi.

Według centralnego rejestru form ochrony przyrody prowadzonego przez generalną dyrekcję ochrony środowiska, w gminie znajduje się 7 pomników przyrody oraz trzy użytki ekologiczne.

⁹ <http://www.plonsk.warszawa.lasy.gov.pl> (dostęp z dnia 27.11.2017)

Rysunek 3. Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie gminy Załuski

Źródło: Opracowanie własne

9.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Na terenie gminy Załuski nie znajdują się zakłady o dużym i o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii. Potencjalnym źródłem poważnych awarii jest transport drogowy substancji niebezpiecznych, głównie paliw płynnych (LPG, benzyna, olej napędowy). Przypadki wystąpienia poważnych awarii mogą dotyczyć również wycieków substancji ropopochodnych w wyniku wypadków i kolizji drogowych.

10 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Głównymi problemami ochrony środowiska istotnymi z punktu widzenia realizacji Programu są:

- zły stan wód powierzchniowych;
- niedostateczna jakość powietrza (szczególnie w sezonie grzewczym);
- Obecność wyrobów azbestowych w środowisku;
- Mała świadomość mieszkańców w zakresie ochrony środowiska.

11 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

Cele i zadania przewidziane do realizacji w *Programie* nie wpłyną znacząco na obszar Natura 2000 oraz środowisko (przewiduje się oddziaływanie pozytywne lub neutralne). Analiza oddziaływania zadań przewidzianych w Programie na obszary Natura 2000 została przedstawiona w **tabeli 13** niniejszego dokumentu.

Bardzo ważnym elementem zapobiegającym ewentualnym negatywnym wpływom na cenne przyrodniczo obszary jest ocena oddziaływania na środowisko. Poniższa tabela została wykonana z założeniem, że dla zadań inwestycyjnych planowanych w *Programie* będzie zachowane postępowanie w pełni zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, a więc dla przedsięwzięć, które tego wymagają zostanie przeprowadzona procedura oceny oddziaływania inwestycji na środowisko, która zostanie zakończona decyzją środowiskową.

Tabela 10. Analiza zadań pod kątem możliwości negatywnego oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000

Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
Budowa i modernizacja dróg	Obszary Natura 2000	Neutralne	Realizacja inwestycji wykonana będzie zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Budowa i modernizacja dróg wykonywana będzie po istniejącym dotychczas śladzie drogi, z tego względu nie będzie ona wpływała na tereny sąsiednie. Wzmożony ruch samochodów i maszyn w okresie realizacji budowy drogi i związany z nim hałas oraz wzrost stężenia tlenków azotu w atmosferze będą miały charakter krótkotrwały i nie będą zagrażać obszarom i gatunkom chronionym.
	Formy ochrony przyrody (bez Natury 2000)	Neutralne	
	Różnorodność biologiczna	Neutralne	Budowa dróg na terenie gminy nie wpłynie znacząco na różnorodność biologiczną. Możliwe jest krótkotrwałe i odwracalne oddziaływanie na różnorodność biologiczną podczas fazy realizacji.
	Ludzie	Pośredni pozytywny	Prowadzenie prac związanych z inwestycją w fazie realizacji może mieć wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego czy stanu atmosfery. Działania te będą krótkotrwałe, miejscowe i odwracalne. Budowa infrastruktury wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców m.in. poprzez ograniczenie ilości zanieczyszczeń komunikacyjnych oraz poprawę bezpieczeństwa.
	Zwierzęta	Neutralny	Początkowa faza realizacji zadań wpłynie niekorzystnie na biocenozy występujące w wierzchniej warstwy gleby. Uciążliwy dla zwierząt może być hałas emitowany podczas robót ziemnych – oddziaływanie to będzie miało charakter miejscowy i krótkotrwały. Zrealizowana inwestycja będzie umożliwiać swobodną migrację zwierząt oraz bytowanie występujących dotychczas gatunków zwierząt.
	Rośliny	Neutralny	Prace prowadzone będą w sposób nie zagrażający florze regionu. Powierzchnie, które uległy zniszczeniu na skutek prac ziemnych zostaną poddane kompensacji przyrodniczej.
	Woda	Neutralny	Budowa i modernizacja dróg nie wpłynie na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Zagrożeniem wynikającym z realizacji inwestycji może być wyciek substancji ropopochodnych z maszyn budowlanych.
	Powietrze	Pośredni pozytywny	Podczas budowy drogi może wystąpić problem z nadmiernym zapyleniem oraz emisją spalin do atmosfery pochodzących z maszyn niezbędnych do realizacji zadania. Oddziaływanie jest krótkotrwałe i ma charakter miejscowy, przez co nie stanowi poważnego zagrożenia dla mieszkańców gminy.

Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
Budowa i modernizacja dróg	Powierzchnia ziemi	Bezpośrednie	Realizacja zadań związana jest z dużą ingerencją człowieka na powierzchnię ziemi. Przebieg planowanych dróg wyznaczona jest na istniejących śladach dróg, co zmniejszy stopień oddziaływania na tereny sąsiadujące.
	Krajobraz	Neutralny	Budowa i modernizacja dróg będzie przeprowadzona na istniejących już ciągach komunikacyjnych, przez co krajobraz nie ulegnie znacznym zmianom.
	Klimat	Pośredni pozytywny	Budowa dróg na terenie gminy przyczynie się do zmniejszenia emisji pyłów i spalin do atmosfery.
	Zasoby naturalne	Neutralny	W obrębie planowanej inwestycji nie znajdują się złoża kopalin
	Zabytki	Neutralny	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający zabytkom. Podczas prowadzenie prac ziemnych możliwe jest znalezienie stanowisk archeologicznych, w tym przypadku zostanie zapewniona odpowiednia konserwacja znaleziska.
	Dobra materialne	Neutralny	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający dobrom materialnym. Teren budowy zostanie zabezpieczony.
Termomodernizacja	Obszary Natura 2000	Neutralny	Realizacja inwestycji nie wpłynie na obszary natura 2000, możliwe oddziaływania będą miały charakter krótkotrwały. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na gatunki roślin i zwierząt znajdujące się w cennych przyrodniczo siedliskach na obszarze gminy
	Formy ochrony przyrody (bez Natury 2000)	Neutralny	Realizacja inwestycji nie wpłynie na formy ochrony przyrody, możliwe oddziaływania będą miały charakter krótkotrwały. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na gatunki roślin i zwierząt znajdujące się w cennych przyrodniczo siedliskach na obszarze gminy
	Różnorodność biologiczna	Neutralny	Oddziaływanie na środowisko będzie miejscowe i krótkotrwałe, dzięki czemu realizacja przedsięwzięć nie wpłynie negatywnie na różnorodność biologiczną na terenie gminy.
	Ludzie	Pośrednie pozytywne	Prace związane z realizacją zadań będą wymagały wykorzystania sprzętu, który może powodować uciążliwości związane z nadmiernym hałasem. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i miejscowe. Dzięki przeprowadzonym pracom możliwe będzie zwiększenie wydajności energetycznej modernizowanych budynków, co pozytywnie wpłynie również na ekonomiczne aspekty ich eksploatacji.

Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
Termomodernizacja	Zwierzęta	Neutralne	Prace prowadzone będą w miarę możliwości poza okresem lęgowym ptaków. Jeśli zachowanie odpowiedniego terminu nie będzie możliwe należy przed rozpoczęciem prac przeprowadzić rozpoznanie, czy w rejonie prowadzenia prac oraz w strefie ich bezpośredniego oddziaływania znajdują się schronieniaienne nietoperzy lub czy gniazdują gatunki ptaków chronionych. Po przeprowadzeniu prac remontowych będzie zapewnione nietoperzom dalsze schronienie w czasie dnia, a ptakom dalsze gniazdowanie w obiektach budowlanych
	Rośliny	Neutralne	Wpływ prac budowlanych na rośliny związany będzie głównie z transportem i tymczasowym składowaniem materiałów budowlanych. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i miejscowe.
	Woda	Neutralne	Prace budowlane nie będą miały wpływu na stan oraz jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Podczas prowadzenia prac nie przewiduje się powstawania wycieków i szkodliwych substancji do wód.
	Powietrze	Pośrednie pozytywne	Prowadzone na terenie gminny działania przyczynią się do poprawy efektywności energetycznej budynków. Dzięki czemu możliwe będzie ograniczenie ilości surowców energetycznych wykorzystywanych do ogrzewania budynków, a co za tym idzie zmniejszy się ilość zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery.
	Powierzchnia ziemi	Neutralne	Powierzchnia ziemi nie zostanie naruszona podczas prac remontowo-budowlanych
	Krajobraz	Neutralne	Działania prowadzone będą na istniejących dotychczas obiektach. Nie zaburzą ładu przestrzennego na terenie gminy.
	Klimat	Pośrednie pozytywne	Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację i remonty budynków wpłynie na ograniczenie emisji m.in. CO ₂ do atmosfery, w konsekwencji przyczyniając się do poprawy składu powietrza.
	Zasoby naturalne	Neutralne	Złoża zasobów naturalnych nie zostaną naruszone podczas prac remontowo-budowlanych.
	Zabytki	Neutralne	W przypadku prowadzenia prac w obiektach zabytkowych przebiegać one będą pod nadzorem konserwatora zabytków.

Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
Termomodernizacja	Dobra materialne	Neutralne	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający dobrom materialnym. Tereny na których będą wykonywane prace remontowe zostanie zabezpieczony.
Budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	Obszary Natura 2000	Neutralne	Realizacja inwestycji wykonana będzie zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Budowa sieci wodociągowej będzie przebiegać wzdłuż istniejących dróg i nie wpłynie na naturalny zasięg i obszary mieszczące się w obrębie siedlisk przyrodniczych.
	Formy ochrony przyrody (bez Natury 2000)		
	Różnorodność biologiczna	Neutralne	Budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej nie wpłynie znacząco na różnorodność biologiczną. Możliwe jest krótkotrwałe i odwracalne oddziaływanie na różnorodność biologiczną podczas fazy realizacji. Budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej pozytywnie wpłynie m.in. na jakość wód powierzchniowych i podziemnych, co pośrednio pozytywnie wpłynie na ochronę różnorodności biologicznej, poprzez stworzenie lepszych warunków do rozwoju organizmów.
	Ludzie	Pośrednie pozytywne	Faza realizacji zadań związanych z infrastrukturą wodno-kanalizacyjną może mieć wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego czy stanu atmosfery. Oddziaływania te będą krótkotrwałe. Budowa infrastruktury wpłynie na poprawę jakości wód na terenie gminy. Mieszkańcy będą mieli możliwość korzystania z sieci kanalizacyjnej, wodociągowej oraz oczyszczalni ścieków. Dzięki czemu znacznie zmniejszy się ryzyko wystąpienia zanieczyszczenia wody pitnej.
	Zwierzęta	Pośrednie pozytywne	Realizacja zadań poprawi stan wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy. Dzięki budowie sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków ograniczona zostanie ilość ścieków odprowadzanych bezpośrednio do ziemi i wód gruntowych, co znacznie zmniejszy ryzyko epidemiologiczne zwłaszcza zwierząt hodowlanych.
	Rośliny	Pośrednie pozytywne	Oddziaływanie prac związanych z budową infrastruktury będzie mieć charakter krótkotrwały i odwracalny. W celu ograniczenia powierzchni oddziaływania ciężkiego sprzętu na rośliny, dojazd na teren prac budowlanych przebiegał będzie po istniejących drogach. Po zakończeniu prac zmiany w poszyciu roślinnym zostaną odtworzone.

Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
Budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	Woda	Pośrednie pozytywne	Realizacja budowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej wpłynie pozytywnie na wody powierzchniowe i podziemne. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków ograniczy ilość ścieków przedostających się do wód gruntowych i powierzchniowych. Dzięki inwestycjom mieszkańcy Gminy Załuski będą mieć zapewniony dostęp do wody dobrej jakości, przebadanej pod kątem chemicznym oraz mikrobiologicznym.
	Powietrze	Neutralne	Oddziaływanie inwestycji na powietrze będzie krótkotrwałe, związane z pracą sprzętu mechanicznego niezbędnego do realizacji inwestycji. Możliwość wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych poziomów tlenków azotu występuje jedynie w przypadku silnie skoncentrowanych w jednym punkcie prac budowlanych.
	Powierzchnia ziemi	Bezpośredni neutralny	Negatywny wpływ rozbudowy sieci kanalizacyjnej, wodociągowej oraz budowy oczyszczalni ścieków związany jest ze zniszczeniem wierzchniej warstwy gleby przez maszyny. Działania te będą miały charakter lokalny i odwracalny. Po zakończeniu prac powierzchnia, która narażona była na działanie szkodliwych czynników zostanie przywrócona do stanu sprzed budowy.
	Krajobraz	Neutralny	Zmiany w kompozycji krajobrazu poprzez wprowadzenie nowych elementów związane będą z procesem budowy infrastruktury. Niekorzystne oddziaływanie na krajobraz obserwowane będzie podczas prac budowlanych.
	Klimat	Neutralny	Oddziaływanie inwestycji na klimat będzie miało charakter lokalny i krótkotrwałe.
	Zasoby naturalne	Neutralny	Zasoby naturalne na terenie gminy nie ulegną negatywnym wpływom realizacji inwestycji. Złoża kopalin znajdujących się w gminie położone są w poza obszarem objętym inwestycjami.
	Zabytki	Neutralny	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający zabytkom.
	Dobra materialne	Neutralny	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający dobrom materialnym. Teren budowy zostanie zabezpieczony.
Pielęgnacja terenów zielonych	Obszary Natura 2000	Pośrednie pozytywne	W obrębie gminy brak jest obszarowych form ochrony przyrody.
	Formy ochrony przyrody (bez Natury 2000)		

Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
Pielęgnacja terenów zielonych	Różnorodność biologiczna	Pośrednie pozytywne	Pielęgnacja terenów zielonych pozytywnie wpłynie na utrzymanie różnorodności na terenie gminy. Poprzez prace pielęgnacyjne możliwe jest zachowanie odpowiednich warunków dla występujących gatunków flory oraz fauny.
	Ludzie	Pośrednie pozytywne	Tereny zielone w pozytywny sposób oddziałują na mieszkańców gminy. Stanowią one dobre warunki do wypoczynku i rekreacji.
	Zwierzęta	Pośrednie pozytywne	Poprzez prace pielęgnacyjne możliwe jest zachowanie odpowiednich warunków dla występujących gatunków flory oraz fauny.
	Rośliny		
	Woda	Neutralne	Ze względu na charakter prac pielęgnacyjnych, przedsięwzięcie będzie oddziaływało neutralnie na wody na terenie prowadzenia prac.
	Powietrze	Pośrednie pozytywne	Zachowanie terenów zielonych jest ważne ze względu na utrzymanie dobrej jakości powietrza.
	Powierzchnia ziemi	Pośrednie pozytywne	Rośliny odgrywają istotną rolę w utrzymaniu odpowiedniej struktury powierzchni ziemi oraz zachowaniu naturalnego krajobrazu.
Edukacja mieszkańców gminy	Obszary Natura 2000	Pośrednie pozytywne	Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców wpłynie pozytywnie na wszystkie elementy środowiska.
	Formy ochrony przyrody (bez Natury 2000)		
	Różnorodność biologiczna		
	Ludzie		
	Zwierzęta		
	Rośliny		
	Woda		
	Powietrze		
	Powierzchnia ziemi		
Krajobraz			

Tabela 11. Podsumowanie analizy potencjalnego oddziaływania środowisko zadań ujętych w Programie

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie
Obszary Natura 2000	<p>Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku <i>o ochronie przyrody</i> (Dz.U. 2016 poz. 2134 z późn. zm.) zabrania się podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.</p> <p>Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania realizowanych zadań na obszary Natura 2000. Realizowane inwestycje nie wpłyną na naturalny zasięg i obszary mieszczące się w obrębie siedlisk przyrodniczych. Ich powierzchnia oraz liczba gatunków chronionych będą stałe lub zwiększy się. Ponadto oddziaływanie inwestycji nie będzie miało wpływu na integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. Planowane inwestycje spójne są z planami zadań ochronnych dla Obszarów Natura 2000.</p>
Formy ochrony przyrody (bez Natury 2000)	<p>Z uwagi na charakter i skalę planowanych do realizacji zadań przewiduje się brak możliwości oddziaływania na cele ochrony. Nie przewiduje się możliwości oddziaływania inwestycji na funkcjonalność ekosystemów. Na etapie realizacji zadań w pobliżu form prawnie chronionych należy jednak zachować szczególną ostrożność.</p>

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie
Różnorodność biologiczną	<p>W stosunku do dziko występujących gatunków roślin, grzybów, zwierząt objętych ochroną gatunków na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. ,poz. 2183), rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408), ustawodawca określił w art. 51 ust. 1 i art. 52 ust 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2016 poz. 2134 z późn. zm.) katalog zakazów. Może nastąpić sytuacja, że przeprowadzenie planowanych czynności będzie mogło być zrealizowane dopiero po uzyskaniu stosownego odstępstwa od generalnej reguły, jaką jest ochrona gatunkowa. Realizacja zadań przewidzianych w <i>Programie</i> będzie miała pośredni, neutralny oraz długoterminowy pozytywny wpływ na różnorodność występujących na tym terenie organizmów żywych.</p> <p>Na etapie realizacji inwestycji potencjalne zagrożenie dla bioróżnorodności regionu może być związane z zajęciem terenu pod inwestycję, robotami ziemnymi, składowaniem materiałów budowlanych, budową dróg dojazdowych, jak również rozjeżdżaniem terenu przez ciężkie maszyny. Należy pokreślić, że tego rodzaju oddziaływania mają charakter odwracalny i krótkookresowy.</p>

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie
Ludzi	<p>W trakcie prowadzenia prac realizacyjnych może nastąpić wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego oraz poziomu dźwięku, związanego z pracą sprzętu budowlanego i transportem materiałów. Powyższe uciążliwości będą miały charakter przejściowy i odwracalny. W celu zminimalizowania uciążliwości, związanych z etapem realizacji przedsięwzięcia, prace ziemne powinny być prowadzone wyłącznie w godzinach dziennych (6⁰⁰-22⁰⁰), w sposób niedopuszczający do przypadkowego wycieku substancji ropopochodnych.</p> <p>Gmina organizuje również wywóz azbestu, który pozytywnie wpłynie na stan środowiska, w szczególności na zdrowie mieszkańców gminy. Wyeliminowane zostaną negatywne oddziaływania poprzez stosowanie odpowiednich standardów wykonywania prac polegających na usuwaniu azbestu, jego transporcie i składowaniu.</p>
Zwierzęta	<p>Prace związane z realizacją ww. zadań będą, w miarę możliwości, prowadzone poza okresem lęgowym ptaków, tj. poza miesiącami od marca do końca sierpnia. Jeśli zachowanie powyższego terminu nie będzie możliwe, należy przed rozpoczęciem prac przeprowadzić rozpoznanie, czy w rejonie prowadzenia prac oraz w strefie ich bezpośredniego oddziaływania znajdują się schronienia dzienne nietoperzy lub czy gniazdują gatunki ptaków chronionych na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r., poz. 1348). W przypadku ww. zwierząt lub świeżych śladów ich bytności ekspert wskaże dokładne miejsce ich przebywania tak, aby przed okresem lęgowym tych gatunków można było zamknąć nisze, szczeliny i dostępy do stropodachu.</p> <p>Po przeprowadzeniu prac remontowych będzie zapewnione nietoperzom dalsze schronienie w czasie dnia, a ptakom dalsze gniazdowanie w obiektach budowlanych. Jeżeli nie będzie to możliwe poprzez wykorzystanie naturalnych szpar i szczelin, na remontowanych budynkach będą umieszczane siedliska zastępcze (np. budki lęgowe). Charakter siedlisk zastępczych, ich lokalizacja, parametry i zagęszczenie będą dobrane odpowiednio do preferencji gatunków, które występowały tam wcześniej.</p>

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie
Rośliny	<p>Zadania dot. przebudowy/budowy nowych obiektów ograniczą się do niezbędnych, niewielkich wycięć roślinności, wynikających z przebiegu i parametrów przedsięwzięć. W czasie wykonywania prac budowlanych w sąsiedztwie systemów korzeniowych należy przeprowadzać wykopy ręcznie. W przypadku konieczności odsłonięcia korzeni należy je zabezpieczyć. Należy unikać usuwania korzeni strukturalnych, zabezpieczyć środkami grzybobójczymi rany po odciętych korzeniach. Pnie drzew narażonych na otarcia ze strony sprzętu budowlanego należy zabezpieczyć np. stosując odpowiednie włókniny i obudowy drewniane.</p>
Wodę	<p>Inwestycje w zakresie budowy wodociągu przyczynią się do poprawy jakości wody pitnej i podniesienia standardu życia mieszkańców gminy. Realizacja zaplanowanych w <i>Programie</i> zadań z zakresu budowy kanalizacji wyeliminuje niekontrolowany sposób wprowadzania do środowiska ścieków z indywidualnych (często nieszczelnych) zbiorników bezodpływowych oraz ograniczy spływ zanieczyszczeń obszarowo, co poprawi stan sanitarny gminy oraz pozytywnie wpłynie na stan powierzchni ziem na jego obszarze. W związku z powyższym realizacja zadań ujętych w POŚ jest konieczna i korzystna dla środowiska naturalnego i jego poszczególnych składników.</p> <p>Negatywne skutki środowiskowe zauważalne będą w sąsiadującej z inwestycjami przestrzeni przyrodniczej na etapie realizacji zadań, natomiast oczekiwane zmniejszenie wpływu na środowisko odzwierciedli się w ekosystemach wodnych, przyczyni się do spełnienia celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych ujętych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”.</p> <p>Mając jednak na uwadze, że większość zanieczyszczeń ma charakter antropogeniczny, nie można zagwarantować, iż cele środowiskowe dla JCWP i JCWPd zostaną osiągnięte. Przyczyną możliwości nieosiągnięcia celów środowiskowych jest lokalna specyfika zadań oraz brak kompleksowych rozwiązań technicznych działań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.</p>

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie
Powietrze	<p>Część z planowanych do realizacji zadań ma na celu poprawę jakości powietrza na terenie Gminy Załuski poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery m.in. poprzez eliminację wykorzystania paliw konwencjonalnych w kotłowniach lokalnych i gospodarstwach domowych. Działania te w efekcie pozwolą również na wyeliminowanie zagrożenia dla zdrowia ludzi oraz ograniczą niszczenie fasad budynków, w tym również zabytkowych.</p> <p>W realizacji zadań może nastąpić wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego oraz poziomu dźwięku, związanego z pracami instalacyjnymi. Oddziaływania te będą miały charakter odwracalny i krótkotrwały.</p>
Powierzchnię ziemi	<p>Ewentualne negatywne skutki prac budowlanych związane będą ze zniszczeniem wierzchniej warstwy gleby przez pojazdy i maszyny budowlane. Działania te będą miały charakter lokalny i odwracalny.</p> <p>Zadania związane z budową sieci wodociągowych i kanalizacyjnych realizowane będą głównie wzdłuż wytyczonych szlaków komunikacyjnych, również prace modernizacyjne infrastruktury wodno-kanalizacyjnej prowadzone będą na terenie już istniejących obiektów, co pozwoli na maksymalne ograniczenie oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, w szczególności na powierzchnię ziemi oraz wodę.</p>
Krajobraz	<p>Wszystkie działania w <i>Programie</i> z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu mają na celu poprawę stanu przyrody na terenie analizowanej jednostki samorządu terytorialnego poprzez zachowanie bioróżnorodności, ochronę siedlisk, walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz powstrzymanie fragmentacji ekosystemów.</p>
Klimat	<p>Zaplanowane inwestycje mogą wykazywać negatywne oddziaływanie jedynie w fazie realizacji. Emisja pyłów związana będzie głównie z transportem i przemieszczeniem materiałów sypkich, pylastych czy urobku ziemnego. Ponadto praca środków transportu i maszyn roboczych wiązać się będzie z okresowo zwiększoną emisją szkodliwych substancji gazowych (spalin). Realizacja zadań, w wyniku których nastąpi zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i ich prekursorów wpłynie pozytywnie na łagodzenie zmian klimatu. Nie przewiduje się również negatywnego wpływu na siedliska zapewniające sekwestrację CO₂.</p>

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie
Zasoby naturalne	Realizacja zadań na terenie gminy wykonywana będzie zgodnie z dokumentami planistycznymi gminy. Nie przewiduje się przebiegu infrastruktury drogowej czy wodno-ściekowej przez obszary o szczególnych walorach i zasobach naturalnych.
Zabytki	W przypadku prowadzenia prac na terenie objętym ochroną konserwatorską, lub w jego pobliżu, wszelkie ustalenia w sprawie postępowania uzgadnianie będą z konserwatorem zabytków.
Dobra materialne	Realizacja ujętych w <i>Programie</i> zadań nie będzie negatywnie oddziaływała na dobra materialne. Tereny robót zostaną odpowiednio zabezpieczone.

Podsumowując:

1. Nie wykazano znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko zadań przewidzianych do realizacji w *Programie*.
2. Zaplanowanie zadania nie będą oddziaływały w sposób skumulowany na środowisko. Z uwagi na fakt, że zadania będą realizowane lokalnie na terenie całej gminy w różnych terminach, istnieje małe prawdopodobieństwo, że kilka zadań będzie jednocześnie negatywnie oddziaływało na środowisko na terenach ze sobą sąsiadujących.
3. Z uwagi na charakter ujętych w *Programie* zadań nie przewiduje się aby ich realizacja negatywnie wpłynęła różnorodność biologiczną. Nie przewiduje się również wpływu na trwałość i stabilność ekosystemów oraz ich zdolności przywracania równowagi. Zachowane zostaną korytarze ekologiczne, które zapewniają odpowiednią komunikację przyrodniczą oraz ciągłość krajobrazową, co ma bezpośredni wpływ na zachowanie różnorodności biologicznej na terenie gminy oraz ościennych jednostek terytorialnych.
4. Realizacja zadań, w wyniku których nastąpi zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i ich prekursorów wpłynie pozytywnie na łagodzenie zmian klimatu.
5. Siedliska zapewniające sekwestrację CO₂ zostaną zachowane.
6. W wyniku realizacji zadań ujętych w *Programie* siedliska występujące na analizowanym obszarze oraz objęte ochroną gatunki flory i fauny nie zostaną poddane negatywnym oddziaływaniom.
7. Zgodnie z rozporządzeniami Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) oraz w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014r., poz. 1408) żadne z gatunków roślin ani grzybów objętych ochroną nie ulegną zniszczeniu.
8. Realizacja inwestycji związanych z infrastrukturą wodno-kanalizacyjną przyczyni się do spełnienia celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych ujętych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”.

9. Realizacja zadań nie wpłynie negatywnie na wartości krajobrazowe i turystyczne gminy.

12 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w Programie

Z uwagi na fakt, że dla realizacji zadań ujętych w *Programie* nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko, nieuzasadnione jest proponowanie działań alternatywnych. Należy jednak zaznaczyć, że w przypadku niezrealizowania zadań ujętych w *Programie* stan środowiska może ulec pogorszeniu, szczególnie w zakresie jakości powietrza i wód.

13 Spis tabel

Tabela 1. Klasyfikacja strefy z uwzględnieniem kryteriów określanych w celu ochrony zdrowia	14
Tabela 2. Klasyfikacja strefy z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin	14
Tabela 3. Wyniki modelowania matematycznego imisji dla gminy Załuski dla wybranych zanieczyszczeń.....	15
Tabela 4. Liczba osób, lokali mieszkalnych oraz powierzchni zagrożonych hałasem w powiecie płońskim dla wskaźnika L_N	16
Tabela 5. Liczba osób, lokali mieszkalnych oraz powierzchni zagrożonych hałasem w powiecie płońskim dla wskaźnika L_{DWN}	16
Tabela 6. Dopuszczalne normy hałasu w środowisku wyrażone L_{DWN} i L_N	17
Tabela 7. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Załuski w 2015 roku.	20
Tabela 8. Złoża kopalin na terenie gminy Załuski.....	22
Tabela 9. Rodzaj i masa odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Załuski.....	23
Tabela 10. Analiza zadań pod kątem możliwości negatywnego oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000	28
Tabela 11. Podsumowanie analizy potencjalnego oddziaływania środowisko zadań ujętych w <i>Programie</i>	34

14 Spis rysunków

Rysunek 1 Podział województwa mazowieckiego na strefy	13
Rysunek 2. Wody powierzchniowe na terenie gminy Załuski	19
Rysunek 3. Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie gminy Załuski.....	26

15 Spis wykresów

Wykres 1. Przyłącza wodociągowe w gminie Załuski w latach 2010 - 2016	21
---	----

Załącznik do *Prognozy oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Załuski na lata 2018-2021 z perspektywą do 2025*

Warszawa, dnia 12 lutego 2018 r.

OŚWIADCZENIE

Jako kierujący zespołem autorów dokumentu pt. *Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Załuski do roku 2018-2021 z perspektywą do 2025* oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust 2 pkt 1 lit. c ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Krzysztof Pietrzak